

Nukutushammashoitoon tulevalle lapselle ja hänen huoltajalleen

Lapsen hammashoito nukutuksessa tapahtuu monen eri ammattiryhmän yhteistyönä. Hoitoon ottavat osaa sairaanhoitaja, anestesiahoitaja, anestesia lääkäri, hammaslääkäri sekä hammashoitaja.

Likaisilla hampailla ei ole hyvä tulla nukutushammashoitoon. Likaiset ja hoitamattomat hampaat voivat vaikeuttaa hammashoitotoimenpiteitä sekä pitkittää nukutushammashoidon kestoa.

Nukutushammashoidossa lapsen hampaistoon tehdään paikkoja hampaanvärisestä paikka-aineesta tai käytetään hopeanharmaita teräskruunuja. Huonokuntoiset ja tulehtuneet hampaat joudutaan useimmiten poistamaan.

Milloin lapselle kerrotaan?

Lapselle kerrotaan sairaalaan tulon tarkoitus

- kouluikäiselle heti kun toimenpiteestä on tehty päätös, tai kun olette saanut ajan toimenpiteeseen
- alle kouluikäiselle muutama päivä ennen sairaalaan tuloa

Miten kerrotaan?

Lapselle puhutaan hoitamisesta mieluummin kuin poraamisesta tai pistämisestä. Sairaalaan kertovia lastenkirjoja voi käyttää apuna kerrottaessa tulevasta hoidosta. Vanhempien tuki lapselle on tärkeää, tieto sairaalaan tulon syistä ja siitä mitä siellä tapahtuu rauhoittavat lasta. Lapsi tuntee olonsa turvalliseksi, kun vanhemmat hyväksyvät sairaalaan menon ja pystyvät kertomaan mitä hänelle siellä tapahtuu.

Omat tavarat

Lapsi voi ottaa mukaansa omat helposti päälle puettavat sisävaatteet. Myös omia kirjoja ja leluja voi ottaa mukaan sairaalaan. Olo tuntuu näin turvallisemmalta.

Lapsen esitiedot

Esitiedot tulee olla täytettynä, jotta leikkausaika voidaan antaa. Esitietokaavake on tullut, joko postitse tai tekstiviestillä. Sekä kirjeessä, että tekstiviestissä on ohjeet esitietojen täyttämiseksi. Lapsen paino, pituus ja lääkitys sekä mahdolliset allergiat ovat tärkeitä tietoja ja nämä tiedot tarvitaan jo nukutushoitoa suunniteltaessa.

Lääkitys

Mikäli lapsella on jokin säännöllinen lääkitys, hän voi ottaa aamulääkkeen pienen vesimäärän kanssa. Astmalääkkeet tulee ottaa mukaan sairaalaan toimenpidepäivänä.

Ravinnotta

Toimenpide suoritetaan nukutuksessa. Sen vuoksi lapsi ei saa syödä eikä juoda aamulla. Tämä on tärkeää, sillä näin vältetään pahoinvointia ja siitä mahdollisesti seuraavia vaaratilanteita.

Sairaalassa

Lapsen mukana olevan vanhemman tulee varata koko päivä aikaa. Hän on lapsen seurassa päiväkirurgisella osastolla koko ajan lukuun ottamatta toimenpideaikaa. Kun lapsi on tuotu heräämöhön ja vointi on hyvä, hoitaja kutsuu vanhemman heräämöhön lapsen viereen.

Aikataulut

Aika, jolloin lapsi on kutsuttu, on sairaalaan tuloaika, ei toimenpideaika. Ennen toimenpidettä tarkistetaan tulotiedot ja nukutuskelpoisuus. Nukutusneulan pistokohtaan laitetaan puudutusvoidetta, iho puutuu tunnin kuluessa eikä neulan pisto satu. Lapselle annetaan tarvittaessa esilääke. Toimenpiteen jälkeen lapsen vointia tarkkaillaan joitakin tunteja, kunnes lapsen vointi sallii kotiin lähdön. Ennen kotiutusta saatte myös kotihoito-ohjeet.

Todistukset

Vanhemmalle voidaan kirjoittaa tarvittaessa käyntitodistus, jos työnantaja sellaisen vaatii. Samoin saatte todistuksen matkakuluja varten. Kela korvaa yleisistä kulkuneuvoista ja oman auton käytöstä omavastuun ylittävän osan.

Jatkohoito

Yleisanestesiahammashoito voi olla lapselle psyykkisesti ja fyysisesti raskas. Jatkossa kotona on syytä erityisesti kiinnittää huomiota hampaiden päivittäiseen pesuun ja ravintotottumuksiin. Oman terveyskeskuksen hammashoitolassa teitä ohjataan ksylitolin, fluorin, ravinnon ja hampaiden puhdistuksen merkityksestä suun terveydessä.

Hampaat harjataan kaksi kertaa päivässä fluorihammastahnalla. Hampaiden harjauksen tulisi kuulua lapsen arkirutiineihin heti ensimmäisen hampaan puhjettua suuhun. Aikuisen tulee pestä alle kouluikäisten lasten hampaat. Myös kouluikäisten hampaiden harjauksessa on vanhemman hyvä olla mukana tarkastamassa harjaustulos.

Hampaiston reikiintymisen taustalla voivat olla myös hampaita rasittavat ruokailutottumukset. Tiheät ruokailuvälit, napostelut, sokeripitoisen ruuan tai juoman käyttö altistavat hampaat reikiintymiselle. Hampaiden pinnoilla elävät bakteerit käyttävät ravintonaan ruuan ja juoman sokereita ja jokaisen ruokailu- ja juomakerran jälkeen bakteerit tuottavat aineenvaihdunnassaan happamia aineita, jotka tuhoavat hammasta. Hampaisto kestää noin 5-7 ruokailukertaa vuorokaudessa vahingoittumatta. Erityisesti öisin tapahtuva ruokailu on hampaille haitallista, sillä öisin hampaita suojaavan syljen erityis on vähäisempää.

Lapselle tulisi varata jälkitarkastuskäynti nukutushammashoidon jälkeen omaan hammashoitolaan. Lapselle ei tarvitse tällöin tehdä toimenpiteitä, vaan hän voi tutustua hoitoympäristöön, hammashoitovälineistöön ja hoitohenkilökuntaan. Käynnillä annetaan myös yksilölliset ohjeet suun

ja hampaiston hoidosta. Säännölliset hammashoitokäynnit ovat myös jatkossa tärkeitä. Säännöllisten hoitokäyntien tarkoitus on ylläpitää suun terveyttä ja totuttaa lasta tavanomaiseen hammashoittoon, jotta uusilta nukutushammashoidoilta tulevaisuudessa välttyttäisiin.

Äkillinen sairastuminen

Lasta ei voi nukuttaa, mikäli hänellä on kuumetta, yskää tai nuhaa tai jos perheessä on jokin tarttuva tauti. Ottakaa tällaisessa tapauksessa yhteyttä sairaalaan.

Yhteydenotot

Leikkaukseen liittyvät tiedustelut ma-pe klo 9–11 ja 13–14	014 269 5205
Leikkauspäivänä äkilliset peruutukset ma-pe klo 7–9	014 269 5959
Sairaala Novan päivystyksen puhelinneuvonta	116117